

NOORD-BRABANDER.

Deere parren
Oud veta! HORATIUS

NOMMER 140 'S BOSCH. DONDERDAG 22 NOVEMBER 1832

Nederlandschen.

BESLUIT van den 17 november 1832, betrekkelijk de formatie en organisatie der reserve-schutterij.

WIJ WILLEM, enz.

Gelet op ons besluit van den 14 oktober 1830 (Staatsblad, n° 69);
In aanmerking nemende; dat de ontscheide en fransche oorlogschepen op onze kusten zijn verachene en een fransche leger in België rakt, met het aauzekerend oermerk om het gewild de uitroeping van te vangen van eenen overmeekomst, het welk de eer en het belang der natie ons verboden hebben toe te treden, dat deze omstandigheden het ten pligt maken om in die middelen in gereedheid te brengen, welke door onze instellingen zijn voorgeschreven, tot verdediging van den vaderlandschen grond.

Gezien art. 26 en 28 der wet van den 11 april 1827 (Staatsblad, n° 17);
Gezien het gemeenschappelijk rapport van de departementen van binnenlandsche zaken en van oorlog;

Gelet op het rapport van staats-advocaten zoon, den admiraal en kolonel-generaal, Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. Al de leden van den eersten ban der dienstdoende en rustende schutterijen, die nog niet bij de mobiele corpsen zijn ingelijfd, of van dezelve, anders dan met verlof, zijn teruggekeerd, alsmede al de overige tot den 2den en 3den ban behoorende leden der schutterijen, zullen onverwijld gezamenlijk tot bataillons, onder de benaming van reserve-schutterij, worden geformeerd, en wel in opvolging van nummers, zoo als zulks is uitgedrukt, op den staet welke bij dit besluit is gevoegd.

2. De staven der bataillons zullen zich vestigen, in de plaatsen, welke in den staet bij art. 4 vermeld, worden aangewezen.

3. De manschappen, behoorende tot de reserve-schutterij, zullen tot nader order in hunne gemeenten verblijven, doch onder de bevelen der te beoefenen officieren worden gesteld, en hunne gemeente niet, dan met derzelver autorisatie, mogen verlaten, zullende zij zich moeten gereed houden, ten einde, op de eerste oproeping, zich te begeven naar de plaatsen, welke ter haaber bestemming worden aangewezen.

4. De leden van de dienstdoende schutterij, in de termen van dit besluit verkeerende, zullen tweemaal 's weeks geregd in den wapenhandel worden geoefend. Die der rustende zullen mede in hunne gemeente, zoo veel mogelijk, worden geoefend.

5. De bataillons reserve-schutterij worden onder de bevelen gesteld van het departement van oorlog, dewelk echter, voor de diensten buiten de gemeente, niet over dezelve dan op onze speciale machtiging zal kunnen beschikken.

6. De formatie en organisatie der bataillons, wordt, na gehouden overleg met het departement van binnenlandsche zaken aan het departement van oorlog overgelaten.

7. Zoodra over de bataillons, involge als in art. 5 is vermeld, voor de dienst buiten de gemeente, wordt besluit, zulke deelen vooral in de plaatsen, waar de staven der bataillons zijn gevestigd, doch die der dienstdoende ook in zoodanige andere plaats, als door ons nader mogt worden bevolen, worden te zamen getrokken, en de organisatie van dezelve definitief worden tot stand gebracht door de respectieve chefs, of, zulks noodig geoordeeld wordende, door de provinciale kommandanten, geadjuteerd door zoodanige hoofd-officieren of kapiteins, als het departement van oorlog daartoe zal bestemmen.

8. De officieren, onder-officieren, korporals en tambours, tot de staven en tot de formatie der kaders van de kompagnien vereischt, zullen worden genomen uit de schutterijen der gemeenten, voor zoo verre daartoe genoegzame geschikte voorwerpen te vinden zijn; wijders uit zoodanige, in de provincien aanwezige personen, die, hoezeer geene leden der schutterijen zijnde, niettemin voor de voorz. betrekkingen geschikt worden geacht en daartoe genegen zijn; allen zullen tot dat einde, met den meesten eijdel, door onzen minister van binnenlandsche zaken aan het departement van oorlog worden opgegeven.

9. Bij ontstentenis van een voldoende getal, zullen door het departement van oorlog, de ontbrekende officieren, onder-officieren, korporals en tambours genomen worden, voor zoo veel dit zonder ongerief voor het leger zal kunnen plaats hebben, uit de infanterie en uit de mobiele schutterij, de laatste bij voorkeur uit de mobiele corpsen van de provincien, en eindelijk uit die officieren, die zich op pensioen of non activiteit bevinden.

Onze minister van binnenlandsche zaken en de directeur-generaal van oorlog zijn ieder voor zoo veel hun betreft belast met de meest spoedige uitvoering van dit besluit, waarvan afschriften zullen worden gezonden aan onze beminde zonen, den veldmaarschalk, kolonel-generaal der schutterijen en den admiraal en kolonel-generaal, en hetwelk in het Staatsblad zal worden gedrukt.

Gegeven te 'sGravenhage, den 17 november des jaars 1832, en van onze regering het negentiende.

(Getoekend) WILLEM.

Volle de staet van indeeling in bataillons van de leden der schutterij, behoorende tot den 1 en 2den ban, alsmede tot het 5 verscheid van den 1sten ban, met aanduiding van de plaatsen waar de staven der bataillons zullen worden gevestigd.
De staet van Noord-Brabant te 's Bosch.

BESLUIT van den 17 november 1832, houdende bepalingen tot voorbereiding en tot het spoedig doorstellen der reserve schutterij.

WIJ WILLEM, enz.

Gelet op ons besluit van heden (Staatsblad n° 49), betrekkelijk de formatie en organisatie der reserve schutterij;
Willende de bepalingen vaststellen welke zoo ter voorbereiding als tot het spoedig doorstellen der schutterij worden vereischt;

Gezien het gezamenlijk rapport van de departementen van binnenlandsche zaken en van oorlog;
Gelet op het rapport van onzen beminde zoon, den admiraal en kolonel-generaal, Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. De directeur-generaal van oorlog zal de officieren van de infanterie en van de mobiele schutterijen, alsmede de zoodanigen, die zich op pensioen of non-activiteit bevinden, voor de reserve schutterij benoedigd, naar de plaatsen aangewezen voor de staven der bataillons, voor welke zij bestemd zijn, onverwijld doen vertrekken.

2. De officieren van de schutterijen der gemeenten, voor de reserve schutterij bestemd, blijven, even als de leden derzelve, tot nader order in hunne gemeente.

3. De voordragt tot de definitieve benaming der officieren van de reserve schutterij, zal vervolgens gemeenschappelijk door de departementen van oorlog en van binnenlandsche zaken worden gedaan.

4. De formatie der bataillons en kompagnien zal gelijk zijn aan die, voorgeschreven bij ons besluit van den 4 oktober 1830 (Staatsblad, n° 64).

5. Aan de voorloopig benoemde kommandanten der bataillons zullen, door het departement van oorlog, al de officieren, onder-officieren, korporals, voor dezelve bestemd, worden aangewezen; terwijl de gouverneurs der provincie onmiddellijk aan de namen en woonplaatsen zullen opgeven der manschappen, die bij dezelve behooren, welke op de opgaven alsmede door het departement van oorlog aan de van binnenlandsche zaken, en het getal der, laatsten door de gouverneurs aan de beide departementen, zullen worden gezonden.

6. De kommandanten der bataillons zullen de kaders formeren en de manschappen, na ontvangen opgave, dadelijk evenredig in zoo veel kompagnien verdeelen als waaruit de bataillons zullen zijn zamengesteld; zullende het door hen verrigte aan de goedkeuring van het departement van oorlog moeten worden onderworpen, door welk departement daarna, van het geheel, mededeeling zal worden gedaan aan dat van binnenlandsche zaken.

7. De kommandanten der bataillons staan onder de onmiddellijke bevelen van het departement van oorlog; aan hetwelk zij alleen, voor zoo veel den dienst betreft, verantwoording verschuldigd zijn.

8. Zij zullen, wanneer de vereeniging der bataillons door ons noodzakelijk wordt geacht, op aanschrijving van het departement van oorlog, de in hunne gemeenten verblijvende officieren, onder-officieren, korporals, tambours, alsmede de manschappen tot het bataillon behoorende, met behulp der plaatselijke besturen oproepen, welke besturen dezelve alsdan onmiddellijk naar de standplaatsen van de staven der bataillons, voor zoo veel zij zich niet aldaar ter woen bevinden, zullen opzenden, zoo v

De kommandanten der bataillons zullen van zoodanige oproeping kennis geven aan den gouverneur der provincie.

9. De kommandanten der bataillons stellen zich in betrekking met de respectieve plaatselijke besturen, waartoe de leden der schutterij van hun onderbehoorende bataillon behooren, welke besturen aan hen al de mutatie, ten aanzien der leden, zoodanig verwijl moeten mededeelen.

10. Alle instructien, welke door het departement van oorlog, ten opzichte van de reserve schutterij, nader noodig moesten worden bevonden, zullen door hetzelfde wegstreeks aan de gouverneurs der provincien kunnen worden gegeven, zoodanig als van te gelijktijd mededeeling moeten worden gedaan aan het departement van binnenlandsche zaken.

11. Degeene die, niet behoorende tot de schutterij, verlangen zich aan de reserve schutterij vrijwillig aan te sluiten, zullen door de gouverneurs aan een der bataillons worden toegevoegd, welke in de provincie worden geformeerd, terwijl daarvan door de gouverneurs aan de kommandanten der bataillons, alsmede aan de departementen van binnenlandsche zaken en van oorlog, verslag zal moeten worden gedaan.

12. De plaatselijke besturen zullen, tot dat einde, de vereichte afkondigingen doen, en de vrijwilligers, die zich aanbieden, in een daartoe ingerigt register inschrijven.

13. De bataillons reserve schutterij zullen, voor de administratie, dadelijk onder hetzelfde beheer worden gesteld als de bataillons van den eersten ban der dienstdoende en rustende schutterijen.

14. De kleeding en wapening van de onder-officieren en manschappen, behoorende tot de reserve schutterij, zal bestaan uit de hoefveelheid, zoo als omschreven is op den staet, welke bij dit besluit is gevoegd.

15. De leden der dienstdoende schutterijen, in de termen van dit besluit verkeerende, zullen onmiddellijk, voor zoo veel zulks niet reeds mogt zijn geschied, en den voet bij art. 37 en 41 der wet van den 11 april 1827 (Staatsblad, n° 17) voorgeschreven, van de kleeding en wapening worden voorzien; zullende in de, voor de voordien velddienst beoedigde kleeding van deze schutterijen, en in de kleeding en wapening der rustende schutterijen, door het departement van oorlog worden voorzien.

16. De plaatsvervanging is aan de leden der reserve schutterij veroorloofd, onder de zelfde voorwaarden als zulks aan de leden van den eersten ban is toegestaan, met dit onderscheid alleenlijk, dat tot plaatsvervangers kunnen worden aangenomen personen, die, den ouderdom van 24 jaer hebbende bereikt, hun 45ste jaer niet hebben volbragt.

17. Aan zoodanige leden der voormelde schutterij, die verlangen mochten, om gedurende den tijd, dat dezelve mobiel zal zijn, bij eenig corps van het staande leger of vrijwillig corps, als vrijwilliger te dienen, zal, voor zoo veel het belang van den dienst, zulks medebrengt, vergunning, vergunning daartoe door het departement van oorlog kunnen worden gegeven; zullende daarvan aan het departement van binnenlandsche zaken mededeeling worden gedaan. De hier bedoelde vrijwilliger, zullen van de reserve schutterij als gedetacheerd worden gevoerd.

18. De voornoemde leden der schutterij zullen, zoodra de bataillons georganiseerd zijn, en zij tot diensten buiten hunne gemeenten worden geruepen, beschouwd worden een gedeelte der legermacht van het rijk uit te maken; zij zullen op denzelfden voet bezoldigd, verpleegd en behandeld worden, en onder gelijke verplichtingen staan; zulke leide, zoo lang zij in de gemeente blijven, alleen de verordeningen op de schutterijen op hen toepasselijk zijn.

19. De leden voor de reserve schutterij zullen, voor de zamentrekking, der bataillons en definitieve organisatie, op de dagen, dat zij in den wapenhandel worden geoefend, bij wijze van schadeloosstelling, des verlangende, kunnen aanspraak maken op de soldij der infanterie, aan hunnen rang verbonden.

20. De opzending van de leden der reserve schutterij naar de plaatsen der organisatie, zal geschieden ten koste van het rijk, welke kosten, alsmede de in het vorig art. vermeldde soldij, door de zorg van de bataillons-kommandanten, zullen worden nabetaald.

21. De bepalingen omtrent de kleeding en administratie van den 1sten ban der schutterijen, vastgesteld, zullen mede van toepassing zijn op de reserve schutterij, voor zoo veel nog niet namelijk daaromtrent bij het tegenwoordig besluit is beschikkingen zijn gemaakt.

Onze minister van binnenlandsche zaken en de directeur-generaal van oorlog zijn ieder voor zoo veel hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschriften zullen gezonden worden aan onze beminde zonen, den veldmaarschalk, kolonel-generaal der schutterijen, en den admiraal en kolonel-generaal, en hetwelk voort in het Staatsblad zal worden gedrukt.
Gegeven te 'sGravenhage, den 17 november des jaars 1832, en van onze regering het negentiende.

(Getoekend) WILLEM.

Wij vernemen, dat onze kundige stadgenoot, de heer J. B. Lafferte, benoemd is tot onderwijzer in de bouwkunde aan de koninklijke school van nuttige en beeldende kunsten, binnen deze stad gevestigd.

Op gisteren is wederom alhier eene vrouw door de cholera aangetast die den zelfden dag overleden is: eene vrouw is onder behandeling gebleven.

Volgens de partikuliere correspondentie van het Handelsblad uit 's Gravenhage van den 19 dezer zijn door het departement van oorlog de noodige bevelen gegeven geworden tot het oproepen van alle verlofgangers zoo der schutterijen als van de overige corpsen van het leger; ook zouden aan de studenten aan de hooge scholen weder hunne wapens gegeven worden, ten einde zoedra zulks noodzakelijk mogt worden geacht naar het leger te velde te trekken.

Het ontwerp van wet op het gemaal is thans in de afdelingen der tweede kamer onderzocht. Binnen kort ziet men de openbare beraadslagingen over meerdere voordragten te moeten.

Uit 's Hage wordt van den 17 dezer gemeld:

Heden avond ten 7 ure zijn de beraadslagingen bij de tweede kamer der staten-generaal, over de financiële wetten, voortgezet. De minister van financiën heeft de wet verdedigd, en bij den aanvang zijner redevoering gezegd, dat hij diep getroffen was wegens de goedkeuring, die zoo vele leden aan den gang der regering gegeven hebben; dat zulks een verband en een steun was, die de Koning niet alleen, maar ook de ministers behoeven, om staande te blijven op het moeilijk pad, waarop zij zich bevinden. Behalve de wederlegging en oplossing van de voornaamste financiële bedenkingen, die tegen de ontwerpen gemaakt zijn, zeide de minister, dat, ofschoon hij niet geroepen was, om op de staatkundige beschouwingen, die gedurende den gisteren avond gemaakt waren, te antwoorden, hij voor zich zelve zich verplicht rekende, kortelijk daarover te spreken, omdat men uit zijn stilzwijgen verkeerde gevolgen kon trekken. Hij zou dan zeggen op de twee gedane vragen, of het kasteel van Antwerpen ontruimd zou worden, en of de 2de ban der schutterij zou worden opgeroepen, dat het thans niet meer te doen was om een of ander artikel van een traktaat, maar dat men de vernedering van Nederland bedoelde; dat men op dit oogenblik kracht tegen kracht moest stellen en trachten te behouden wat wij in handen hebben: dat men die ontruiming als een eerste dwangmiddel beschouwde, hetwelk plaats zou moeten maken voor een tweede, derde, vierde, enz. Dat omtrent den 2den ban der schutterij, hij minister, niet wist, of die binnen twee, drie of vier dagen zou worden opgeroepen; dat hij echter kon zeggen, dat er nog heden een financieel besluit tot meerdere kracht ontwikkeling was genomen, en dat de Koning zich die oproeping bij hoogstdezelfs aanspraak voorbehouden had, indien de omstandigheden het vorderden; dat voorts de regering pal staat en de natie, met de regering vereenigd, den roem van het nageslacht zal wegdragen.

Den 17 dezer zijn van den toren van Goederede gezien een vijftal ligte oorlogschepen, die destijds uit den wal lagen. In den loop van dien dag heeft men verder van genoemde plaats ontwaard, dat eene oorlogsbrik, welke dien morgen voorgaats was geweest, vier schepen genomen heeft, en daarna uit het gezicht verdwenen is, op twee andere schepen jagt makende.

Uit Donsburg (eiland Walcheren) wordt gemeld, dat den 17 dezer des morgens ten 11 ure, voor het oostergat geseind zijn een lijneschip, een fregat en eene brik, waarvan de vlag onbekend was. In den namiddag was het lijneschip noordwaarts opgezeild, en het fregat uit het gezicht geraakt.

Men verneemt met zekerheid dat het schieten, hetwelk eergisteren namiddag en gisteren morgen vroegtijdig op vele plaatsen is gehoord van een hevige gevecht afkomstig is, hetwelk nabij Goederede tusschen Z. M. brik de *Vliegende Visch* en eene fransche korvet is gehouden en hetwelk zeer hardnekkig moet zijn geweest. Van de oorzaak of den uitslag is nog niets met zekerheid gebleken.

Volgens berigt uit Breskens van den 16 dezer, was den vorigen dag het schip *Johanna Margaretha*, beladen met koopmansgoederen en behoorende aan eenen schipper te Sluis, aan het Hazengras vastgeraakt. Onmiddellijk hebben de Belgen zich van dat vaartuig meester gemaakt en eene wacht van 20 man op hetzelfde geplaatst.

Volgens een besluit van Koning Leopold is de auditeur-militair, de heer *Clacsons*, in vrijheid gesteld.

Leetlieden zaterdag is aan de bezetting van het kasteel van Antwerpen de navolgende dagorder bekend gemaakt.

DAGORDER voor de *citadel van Antwerpen, de onderhoorige forten en zijner Majesteits zeemagt op de Schelde.*

Dappero krijgsbroeders! Het oogenblik, waarop Ons Hollandsche moed en trouw eene nieuwe proef zal ondergaan, nadert. Binnen weinige dagen zal

zich een fransch leger voor deze muren vertooven, om ons zoo mogelijk, tot de overgave dezer sterke, benevens de onderhoorige forten, met kracht van wapenen, te dwingen. Vol vertrouwen op de rechtvaardigheid onzer zaak en gerust op uwem beproefden moed en verknochtheid aan Koning en Vaderland, zullen wij dit leger onverschrokken te gemoet zien.

Krijgsbroeders! heel Nederland en zelfs Europa houdt het oog op ons gevestigd! Toont dan in het algemeen, en elk uwer in het bijzonder, dat het vertrouwen, het welk onze dierbare Koning ons geschonken heeft, niet aan onwaardigen besteed is, en nemen wij het onwankelbaar voornemen, om ons, met mannenmoed, tot het niterste te verdedigen. *Leve de Koning!*

De generaal, opperbevelhebber der citadel van Antwerpen, der onderhoorige forten en Zr. Ms. zeemagt op de Schelde.
(get.) Baron Chassé.

Engeland.

LONDEN, 17 November.

Onze laatste dagbladen behelzen geen nieuws van eenig aanbelang. De gecombineerde fransche en engelsche vloot lag geregisterd nog grotendeels in Duins. Dien dag meende men, dat zij gezeild zou zijn, doch de wind was te veranderlijk en liet weder te ongunstig, dan dat zij het anker heeft kunnen lichten; echter zal zij zulks bij de eerste goede gelegenheid doen, om op de hollandsche kust te gaan kruisen. Alleen het fransche lijneschip *de Suffren* zal achterblijven, omdat het te diep gaat voor zoodanigen togt. De admiraal *Villeneuve* heeft daarom zijne vlag geschesen aan boord van het fregat *de Sirene* van 60 stukken, kapitein *Martelli*. Twee groote fregatten en eene korvet, een gedeelte der vloot, dat naar de kust van Holland gezette was, lagen ter hoogte van Goodwin Sand en werden in Duitse toerng verwacht.

Donderdag heeft de russische buitengewone minister, graaf *Matuscewitz*, eene conferentie op het bureau van buitenlandsche zaken gehad.

Gisteren heeft prins *de Talleyrand* dépêches van Parijs ontvangen en daarna een gesprek gehouden met lord *Palmerston*.

De pacha van Tripoli heeft, volgens berigten van den 6 oktober, besloten allen handel met de haven van Tripoli door eene blokkade te beletten en de reede van Cucinie voor den handel opengesteld. Hij heeft hiervan de consuls der bevriende Mogendheden kennis gegeven en hun tevens doen aanzeggen, dat, indien zij zich willen nederzetten te la Mescia, waar hij zijn verblijf houdt, hun daartoe alle gemak gegeven zal worden.

Frankrijk.

PARYS, 17 November.

Men verzekert, dat het ministerie dadelijk na de opening der kamers een aantal ontwerpen van wet, welke geen uitstel kunnen lijden, ter tafel zou brengen, onder anderen, eene ligting van 80 duizend man der klasse van 1832, de mobilisatie van een gedeelte der nationale garde, een buitengewoon crediet van 100 millioen voor het departement van oorlog, en simpelijk zes twaalfde gedeeltes der uitgaven en ontvangsten, op den voet van dit jaar.

De geheele bevolking van Neder-Canada bedraagt 494,598 inwoners. Dit land bevat de districten van Montréal, van Québec, van de drie rivieren en van Gaspé, en het nieuw kanton van Bonaventura.

De dagbladen van Philadelphia spreken van de ontdekking van 14 eilanden, op 14 graden 30 minuten noorderbreedte en 168 graden 40 minuten oostelijke lengte. Deze eilanden worden bewoond. Men spreekt er niets dan spaansch. Men heeft dezelve genoemd Groupe-Coel, naar den naam van den kapitein, die dezelve ontdekt heeft.

De cholera is te Berlijn op nieuw en in eenen hevigen graad uitgebarsten. Er zijn aldaar, zoo als men zegt, zeven hospitaalen vol zieken.

De dood van den heer *Coupperis*, bisschop van Babylonia, voorgevallen in de maand april van het voorleden jaar, deed dezen zetel openstaan. Het was des te dringender deszelfs te vervullen, daar er in die omstreken niet meer dan een jeug missionaris, de heer *Tioche*, overbleef, die door den heer *Coupperis* priester gewijd was. Door dit uit te stellen zoude men het goede hebben doen verdwijnen, hetwelk deze overige prelaat had daargesteld, die, ofschoon in eenen gevorderden leeftijd in dit land aangekomen, evenwel zijn bisdom bezocht en de oprigting van scholen en van een seminarie begonnen had. Er is dus onlangs een bisschop naar deze missie gezonden; het is de heer *Petrus-Dominicus Marcellinus Bonamis*, geboren te Albas, bisdom van Cahors, den 26 maart 1796, die bij een brève van den 9 april 1832 is aangesteld. Hij is tevens administrateur van Ispahan. De heer *Bonamis* behoort tot eene achtenswaardige congregatie. Hij was professor in de godgeleerdheid in het seminarie van Tours en heeft, eenigen tijd geleden, Frankrijk verlaten, om zich naar Rome te begeven en aldaar gewijd te worden. Behalve de achtenswaardige hoedanigheden,

welke tot deze kente hebben doen besluiten, heeft de nieuwe bisschop ook nog dit vooregt, dat zijn onderdom de hoop moet doen vollen, dat de misie van Babylonie hem langen tijd zal behouden. Heeft de heer Guoperte, in weerwil van het gewigt vijf jaren en den korten duur zijner bisschoppelijke waardigheid, welke slechts tien jaren geduurd heeft, zoo veel goeds kunnen stichten, wat zal dan niet een bisschop in de kracht zijner jaren, en die eene lange loopbaan voor zich ziet, doen kunnen?

De Vereenigde Staten hebben ook hunne proef van de cholera ondergaan; en daar, even als in Europa, hebben de katholieke geestelijkheid en de zusters van liefde zich harer roeping waardig getoond. Hunne toewijding heeft des te meer indruk op de protestanten gemaakt, daar deze op het oogenblik des gevaars door hunne bedienaars zijn verlaten en tot geen prijs zieken, bezorgers voor hunne hospitalen konden vinden. Zoo heeft men te Philadelphia en te Baltimore, zusters van liefde van Emmitsburg gevraagd; 13 zijn onmiddellijk naar Philadelphia vertrokken, en, toen veertien dagen later, hetzelfde verzoek van Baltimore aankwam, begaven zich terstond 9 anderen op weg. Eene harer stierf bijna bij de aankomst; men zond twee anderen derwaarts. Die ijver van die brave zusters, om zich midden in het gevaar te begeven, ten siende voor haren evennaasten, is een groot voorbeeld, en de couranten des lands hebben er niet meer kunnen zwijgen. De burgerlijke autoriteiten hebben meer dan eens hare schatting van hoogachting en dankbaarheid aan de zusters betaald. Te Baltimore hebben de maire en de raad te haren opzichte meer gedaan dan zij zouden hebben kunnen wenschen. Twee der zusters, zuster Maria Françoise en Maria Georgia, zijn in het hospitaal dier stad overleden. De maire heeft hare lykstatie wel gelieven te volgen en schreef aan het huis van St. Jozef eenen brief vol van betuigingen van eerbied en rouw. De toon alleen van dezen brief zou zeer zonderling gescheenen hebben voor deze ongodsdienstige en woeste liberalen, welke in Europa zonden bloezen dat zij eene door den godsdienst ingeboezemde toewijding met de minste achting zouden vereeren. Dat zij, daar zij Amerika gaarne tot voorbeeld willen nemen, dan weten, hoezeer men aldaar eene heldhaftige liefdadigheid bewondert. Op dit oogenblik is de cholera te Philadelphia veel verminderd en te Baltimore begint men te gelooven er van bevrijd te zijn. New-York is de meest geteisterde stad geweest. Toen de cholera aldaar begon, deed de katholieke bisschop, de heer Dubois, veraf zijne bezoeken in zijn uitgebreid bisdom, hij moest 30,000 katholyken op de grenslinie van Kanada bezoeken. Hij ging alle veer duizenden langs, terwijl hij de geheele dagen doorbragt met biecht te hooren van die arme verlatene katholyken en hunne zieken bij te staan, want de cholera verspreidde zich ook op zijnen weg. Zijne bediening was moeijelijk, maar vertroostend, en wij hopen daarvan de bijzonderheden te zullen kennen mededeelen. De prelaat kon eerst na het hevigste der besmetting te New-York aankomen. Alle priesters der stad waren ten uiterste afgemat; één is er aldaar en een ander te Rochester overleden. Volgens de laatste berichten, rigtte de cholera, ofschoon in eenen minderen graad, nog verwoestingen aan; er waren dagelijks vijftien tot twintig slagtoffers. In Canada was de ijver der geestelijkheid niet minder dan elders. Montréal heeft een tiende gedeelte zijner bevolking, 2000 en eenige honderden inwoners verloren, ten minsten de staten, welke de administratie daarvan heeft bekend gemaakt; want het zou kunnen zijn, dat de ramp nog grooter geweest is. Gedurende het hevigste der ziekte, hadden de priesters van het seminarie steeds dag en nacht paarden in gereedheid om zich te doen brengen ter plaats, waar men hen riep. Zij werden verzocht zoo wel door de protestanten als door de katholyken en vele der eersten, die bekeerd geworden. De couranten zelve hebben het contrast van de katholieke geestelijkheid met dat der protestantsche opgemerkt en inderdaad, een ieder was daarover getroffen. Het was het gewone onderwerp der gesprekken. Men kon zich de uiterste voorzigtigheid der eenen, vergeleken met den ijver der anderen in het trotseren van alle gevaren voor de zaligheid hunner broeders, niet verklaren. Maar, hoe kan men zich hierover verwonderen, nadat een protestantsch prelaat, de anglicaansche aartsbischop van Dublin, uitdrukkelijk, in eenen openbaren brief aan zijne geestelijkheid gezonden, gezegd heeft, dat bij de protestanten, de zieken zoowel als de overledenen, van hunne bedienaars niets te verwachten hadden, dat de gebeden voor hen niets vermogten en dat men verplicht was zijnen herder niet aan het gevaar bloot te stellen, van zich, door hem bij het bed van eenen zieken te roepen de ziekte op den hals te halen? Zulke koele grondstellingen, een zoo dorre en zoo hardvochtige godadienst, en zoo weinig medelijdende bedienaars zijn ongetwijfeld niet in den geest van den goeden herder, die zijn leven voor zijne schapen, gegeven heeft. Dit besluit heeft men ten minste te Canada en in de vereenigde Staten daaruit afgeleid.

Belgie.

BRUSSEL, 18 November.

De marsch van het fransche leger wordt met zulk eenen spoed

voortgezet, dat hetzelfde binnen een paar dagen op geringen afstand van de citadel van Antwerpen zal vereenigd zijn. De helft ongeveer trekt hooft Vlaanderen, over Koftrijk, Deyuse, Grammont en Gent, op St. Nicolaas zich rigtende; het andere deel zal zich over Ath, Mons, Brussel, Binche en Braies Laland op Mechelen begeven, om voortuit deze stad eene stelling aan te nemen. Gisteren op den middag is de voorhoede brigade, uit het 20ste regiment ligte troepen, het 1ste regiment lanciers en eene batterij ligte artillerie, met de beide fransche prinses en hunne staven aan het hoofd, Brussel binnen getrokken. Een groot aantal Brusselaren waren deze troepen te gemoet gegaan; de zelve hadden in twee dagmarschen twintig uren afgelegd. In de stad gekomen schaarden zij zich in de Rue-Royale en werden aldaar door den Koning en den maarschalk Gérard in oogenblik schouw genomen; daarna hebben dezelve, terwijl de Koningia zich op het balkon vertoonde, onder den toeloop eener groote menigte aanschouwers, voor het paleis gedefileerd. De burgemeester der stad, benevens de militaire bevelhebber en plaatselijke kommandant hadden de fransche prinses aan de stadspoort ontvangen.

De maarschalk Gérard gaat heden avond naar Mechelen, alwaar het groot fransch hoofdkwartier zal gevestigd worden. De generaal Haze, die de artillerie kommandeert, is reeds gisteren naar Antwerpen vertrokken.

Het belgisch groot hoofdkwartier wordt te Lier gevestigd; de generaal Desprez, is reeds heden morgen derwaarts vertrokken. Ten gevolge der verplaatsing van het algemeen hoofdkwartier, zullen die der divisien op de volgende plaatsen komen: te Diest het hoofdkwartier der eerste divisie; te Herenthals dat der tweede; te Thienen dat van de derde en te Terveuren dat van de vierde.

— Gisteren morgen ten elf ure is de voorhoede van het fransch leger te Gent gekomen. Het regiment huaren trok een uur later binnen. Ten twee ure kwam het eerste regiment sappeurs-mineurs, gevolgd van het geheele armeekorps in de stad. De generaals Nielson en Malherbe en andere belgische hoofdofficieren waren de fransche troepen te gemoet gegaan.

— In het Journal de Commerce leest men het volgende:

« Een klein corps pionniers en 150 man infanterie, die gisteren morgen door Brussel getrokken zijn en te Mechelen nachtverblijf gehouden hebben, moeten in den loop van den dag in de omstreken van Antwerpen aankomen. Men begroot het aantal troepen, dat zich den 29 voor de citadel zal bevinden, op 35,000 man; men gelooft ook, dat de generaal Chassé den 20 zal worden opgeëischt de citadel over te geven. Met genoegen hèmmerken wij, dat de vrees voor een bombardement sedert 2 à 3 dagen eenigzins minder groot is. »

— De maarschalk Gérard heeft dezen morgen Brussel verlaten. Het hoofdkwartier van het fransch leger is thans te Merxem boven Antwerpen. De maarschalk Gérard zal er dezen avond wezen. Het hoofdkwartier van den hertog van Orléans is op dit oogenblik te Contich. Het zal nabij Merxem gevestigd worden en aldaar waarschijnlijk gedurende de belegering van de citadel verblijven. De doortocht van fransche troepen door onze stad houdt aan. De 8ste, 12, 21ste en 30ste regimenten zijn hier, zonder zich op te houden, doorgetrokken. Heden worden hier de brigade kavallerie van den generaal Simonau en de brigade infanterie van den generaal Koepfel verwacht.

— De engelsche kolonel Caradoc is, in hoedanigheid van britsch commissaris bij het fransch leger gedurende de ziele verblijf in Belgie, van Londen herwaarts gezonden en heeft zich reeds bij het hoofdkwartier gevoegd.

— De cholera heeft te Antwerpen, van den 24 juni, de dag van den inval, tot den 1 november, 570 personen weggerukt. Onder dit getal zijn 307 personen van het mannelijk en 263 van het vrouwelijk geslacht; 202 zijn aan hunne woonplaats, 307 in het Atheneum en 19 in het hospitaal van de heilige Elisabeth overleden. Twee en veertig militairen zijn in het militaire hospitaal overleden. Deze authentieke opgave bewijst, dat men aldaar, gelijk elders, het getal der slagtoffers overdreven heeft.

— De burggraaf Vilain XIII, minister plenipotentiaris bij den H. Stoel en belast met eene bijzondere missie bij de andere Hoven van Italie, is officieel door de hertogin van Parma en den groot-hertog van Toscane ontvangen en heeft aan dezelve de komst tot den troon en het huwelijk van Leopold bekend gemaakt.

— De engelsche gezant, sir Robert Adair, heeft uit naam van zijn gouvernement, officieel geprotesteerd tegen de volgende zinsnede, voorkomende in de dagorder van den generaal Esau aan het belgisch leger: « De hardnekkige weigering van den Koning van Holland, om zijne troepen achter de grenspalen, die hem toegekand zijn, te doen terugtrekken, was eene vreedelyke daad jegens de vijf groote europesche Mogendheden. » Het zijn de onderhaalde regels, die oorsak van de protestatie van den engelschen diplomaat zijn geweest.

NOTA van den 2 november door den minister ad interim van de buitenlandse zaken van den Franschen gezant

De ondergeteekende minister van buitenlandse zaken van Z. M. den Koning der Belgen heeft de eer gehad de nota in dato 30 oktober 11 te ontvangen, bij welke mijnheer de graaf *Latour Maubourg*, buitengewoon gezant en minister PP. van Z. M. den Koning der Franschen, hem kennis geeft van het besluit hetwelk zijn doorluchtige meester, in overeenstemming met Z. Britsche M. genomen heeft, om te geraken tot de aanneming en uitvoering van het, den 15 oktober 1831, te Londen, betrekkelijk de Nederlanden gesloten traktaat.

De ondergeteekende heeft zich gehaast deze nota onder de oogen van zijnen Souverein te brengen en heeft in last gekregen te verklaren:

Dat Z. M. de Koning der Belgen in de ontruiming, op den 19 dager en zelfs op nog vroeger tijdstip toestemt van de vesting Venloo, de forten en plaatsen, die er van afhangen, alsmede van de grondgebied-gedeelten, die van het koninkrijk België geen deel uitmaken, ter zeldere tijd als het belgisch gouvernement in het bezit zal geraken der citadel van Antwerpen, alsmede der op de beide Schelde-oevers gelegen forten en plaatsen, welke behooren tot het bij het traktaat van 15 november, aan dit koninkrijk toegekend grondgebied.

(Getoekend) **GOLLET.**

Eene dergelijke nota in denzelfden dag aan den britschen gezant geadresseerd.

NOTA van den Franschen gezant van den 8 November 1831

De ondergeteekende, buitengewoon gezant en minister PP. van Z. M. den Koning der Franschen, bij Z. M. den Koning der Belgen heeft van zijn gezant in last gekregen aan den generaal *Goblet* de volgende mededeeling te doen:

HH. MM. de Koningen van Frankrijk en Groot-Brittanje, de noodzaak hebbende erkend, om door alle middelen in hunne magt de uitvoering van het, den 15 november 1831 te Londen, betrekkelijk de Nederlanden gesloten traktaat daar te stellen, hebben eene overeenkomst geteekend, strekkende tot regeling van die middelen, welke HH. MM. zich gevoelen zien te nemen, met oogmerk om overwijd de ontruiming van het grondgebied te verkrijgen, hetwelk nog bezet gehouden wordt door die van de beide Mogendheden, aan welke, naar luid van het traktaat, het niet moet blijven behooren. Onder deze maatregelen is de bepaling van den intogt eens franschen legers in België, ingevolge bij den 16 november aanstaande de nederlandsche troepen het belgisch grondgebied nog bezet hielden. Ingevolge dezer bepaling heeft Z. M. de Koning der Franschen op de grenzen van het koninkrijk België een leger doen bijeen trekken, geneed om reeds dadelijk te handelen en dat in België zal trekken, zoodra Z. M. de Koning der Belgen den wensch daartoe aan Z. M. den Koning der Franschen zal te kennen gegeven hebben.

De ondergeteekende den generaal *Goblet* verzoekende het bovengesagde, ter kennis van zijnen doorluchtigen souverein te brengen, neemt deze gelegenheid waar, om hem op nieuw de verzekering zijner hoogachting aan te bieden.

(Getoekend) Graaf de **LATOUR MAUBOURG.**

NOTA van den minister van buitenlandse zaken van den 9 november.

De ondergeteekende minister van buitenlandse zaken, heeft van mijnheer de graaf *Latour Maubourg* eene nota van den 9 november 1831 ontvangen, bij welke het fransch gouvernement het brusselsch kabinet berigt, dat HH. MM. de Koningen van Frankrijk en Groot-Brittanje, op eene overeenkomst de maatregelen hebben bepaald, bestemd, om de voltrekking van het traktaat van 15 november daar te stellen, 't welk door HH. gesegele MM., alsmede door HH. MM. den Keizer van Oostenrijk, den koning van Pruisen en den keizer alex. Russen is ge- waarborgd.

De ondergeteekende heeft zich gehaast deze mededeeling ter kennis van zijnen souverein te brengen en is geautoriseerd ge- worden, aan het fransch gouvernement de volgende verklaring te doen:

De maatregelen ter zee genomen onvoldoende schijnende te zullen blijven, zoo is Z. M. de Koning der Belgen overtuigd, dat andere dwangmiddelen onvermijdelijk zijn, en uit den wensch dat Z. M. de Koning der Franschen het bezel wil geven, dat de fransche troepen het belgisch grondgebied betreden met het doel de voorzegde grondgebied-ontruiming daar te stellen.

De ondergeteekende neemt deze gelegenheid waar, om hem op nieuw de verzekering zijner hoogachting aan te bieden.

(Getoekend) **GOLLET.**

39. Heden overleed alhier tot mijne en mijner Kinderen diepe droefheit, zeer plotsling, mijne geliefde Echtgenoot **MARIA MAGDALENA VAN**

H. S. C. M. in den ouderdom van 66 jaren, na 4 maanden met wien ik reeds meer dan 35 jaren in eenen genoegeelken Echt verenged was. Wat ik en mijn kinderen aan haar verliezen, zullen diegenen, die de zorgvuldige overledene gekend hebben, kunnen beseffen.

Hosch,
den 20 november 1831.
De Afsche zal door de Kinderen op den zelfden voet worden voortgezet.

P. VERBEKE.

LETTERKUNDIGE AANKONDIGING.

- 40. Bij de Gebroeders **LANGENHUYSEN** te **Bosch**, zijn weder de volgende Fransche Werken te bekomen:
 - 1°. **DICTIONNAIRE GÉOGRAPHIQUE UNIVERSEL DE VOSGIEN**, Totatement réfondé et augmenté de la population des Cantons des hautes d'établissement de la Meuse dans les ports de France, etc., etc., par M. le Chevalier de Roubaix. Orné de sept Cartes Géographiques, d'une Carte des Montagnes françaises et étrangères, coloriées, des Pavillons de toutes les Puissances, également coloriées. Sixième édition, Paris 1832; prix / 3.00.
 - 2°. Vie de St. **FRANÇOIS DE SALES**, Evêque et Prince de Genève, avec portrait et facsimile, 2 vol. in-18°, prix 60 cents.
 - 3°. Vie de **LOUIS DE SALES**, Frère de St. François de SALES, par le P. Buisson, de la Comp. de Jésus, 2 vol. in-18°, prix 60 cents.
 - 4°. Suites Funèbres de la lecture des **MAUVAIS LIVRES**, par l'Auteur de la Famille Heureuse, 2 vol., in-18°, prix 60 cents.
 - 5°. Précis de la Captivité et de la Mort du bon Roi **LOUIS XVI**, avec portrait, 2 vol., in-18°, prix 60 cents.
 - 6°. **ANTOINE** ou le **BON PÈRE DE FAMILLE**, in-18°, prix 30 cents.
 - 7°. Le **CHRÉTIEN CONSOLÉ**, dans les diverses situations de la vie par la confiance en Dieu et l'abandon à sa providence, in-18°, prix 30 cents.
 - 8°. Les **DOUZE VERTUS D'UN BON MÂTRE**, d'après les principes et les maximes de M. DE LA SALLE, Instituteur des frères des écoles chrétiennes; in-18°, prix 30 cents.

BEKENDMAKINGEN.

41. Degenen die iets te **V. O. B. D. E. R. E. I. N** hebben van of **V. E. R. S. C. H. U. L. D. I. G. D.** zijn, aan de ealatschap van Mevrouw **M. F. B. B. O. G. A. E. R. T. S.**, Weduwe wijlen den Heer **J. C. R. I. L. L. A. E. R. T. S.**, gewoond hebbende en overleden te **Berlicum**, worden verzocht daarvoor, voor den 20 December 1831, opgave of betaling te doen aan de Ondergeteekende, in het Sterfhuys, in voorn. Gemeente **BERICUM**, den 19 November 1831.
A. M. GREEVE.

42. Men vraagt te **Utrecht**, eenen **O. N. D. E. R. M. E. E. S. T. E. R.**, van den **R. K. Goudienst**, bezittende den Derden of Vierden Rang, tegen een behoorlijk Salaris. — Iemand van de vereischte Getuigschriften voorzien, hier toe genegen, adressere zich onder de Letters **D. T.**, met gefrankeerde brieven. Bij **A. S. C. H. I. K. H. O. F. F.**, Boekdrukker en Boekverkooper op den Springweg, te **Utrecht**.

PRIJS DER BEURSEFFECTIEN.

AMSTERDAM, den 19 November.

			gobl.
NEDERL.	Werkel. Schuld.	à 2 1/2 pCt.	38 3/4 à 39 1/4 39 1/4
—	Uitgestelde schuld		3/4 à 7/4
—	Kansbiljetten		14 à 14 1/2 14 1/2
—	Recepis., geldl. 1830, à 5 pCt.		87 1/4 à 88 1/4 88 1/4
—	Schatk. bij., groote	6	99 à 99 1/4 99 1/4
—	Vrijwillige Geldleening	6	93 1/2 à 94 1/4 94 1/2
—	Nieuwe Idem 1832	5	74 1/2 à 75 1/2 75 1/2
—	Amortisatie-Syndikaat	4 1/2	65 1/2 à 66 1/4 65 1/2
—	Dito, dito	3 1/2	52 1/4 à 53 1/4 52 1/4
—	Handel-Maatschappij	4 1/2	78 à 79
FRANKRIJG.	Ins. op het gr. boek	3	66 1/4 à 67 1/4 66 1/4
RUSLAND	Bij <i>Hops</i> en C.	5	91 1/4 à 92 1/4 91 1/4
—	Bij dezelfde 1828 en 29	5	93 à 93 1/4 93 1/4
SPANJE	Cert. Amsterdam	5	47 1/4 à 48 1/4 48 1/4
—	dezelfde	3	28 1/4 à 29 1/4 29